ISNN 3030-3907

2026
MAY
ISSUE - 5
VOLUME -10

DEVELOPMENT OF SCIENCE

scientific journal

Development of science

Ilmiy jurnal

MAY 2026
Issue - 5, VOLUME – 10

ISSN 3030 -3907

Ilmiy jurnal OAK rayosatining 2024 yil 27 sentabrdagi 361-son qaroriga asosan 02.00.00 kimyo fanlari hamda 2025 yil 12 fevral 367- son qaroriga asosan 05.00.00 texnika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

BOSH MUHARRIR:
Temirov Alisher Hoshim o‘g‘li – texnika fanlari falsafa doktori (PhD),Dotsent.
TAHRIRIYAT KENGASH RAISI:
Fozilov Sadriddin Fayzullayevich – texnika fanlari doktori, professor
TAHRIRIYAT KENGASH A’ZOLARI

TEXNIKA FANLARI/ TECHNICAL SCIENCES/ ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

Bozorov G‘ayrat Rashidovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Abdurahmonov Olim Rustamovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Adizov Bobur Zamirovich
O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Umumiy va noorganik kimyo instituti, professor
Hayitov Ruslan Rustamjonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Jumayev Qayum Karimovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Berdiyev Dorob Murodovich
Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti, professor
Maxmudov Rafiq Amonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Tilloyev Lochin Ismatilloyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Raxmonov Qahramon Sanakulovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Barakayev Nusratullo Rajabovich
Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti, professor.
Jo‘rayev Xayrullo Fayziyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Panoyev Erali Rajabboyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Ataullayev Sherzod Nabiullyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Murodov Malik Negmurodovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Axmedova Ozoda Bahronovna
Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti.
Safarov Bahri Jumayevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Xaydarov Axtam Amonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Safarov Jasur Alijon o‘g‘li
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.

KIMYO FANLARI/ CHEMICAL SCIENCES/ ХИМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Axmedov Voxid Nizomovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Umarov Baqo Bafoyevich
Buxoro Davlat Universiteti, professor
Kodirov Abduaxad Abduraximovich
Qarshi davlat Universiteti, professor
Qurbonov Mingniqul Jumagulovich
Qarshi davlat Universiteti, dotsent
Turemuratov Sharibay Naurizbaevich
O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Qoraqalpog‘iston bo‘limi Bosh ilmiy kotibi, professor
Tursunov Kaxor Shonazarovich
Qarshi davlat Universiteti, professor
Do‘stov Hamro
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Panoyev Nodir Shavkatovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Olimov Bobur Bahodir o‘g‘li
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Kasimov Sherzod Abduazimovich
Termiz Davlat Universiteti, professor.
Aliqulov Rustam Valiyevich
Termiz Davlat Universiteti, professor
Tropov Xamza Tursunovich
Samarqand Davlat Universiteti, professor

IQTISODIYOT FANLARI/ ECONOMICS/ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Nizamov Aslitdin Badreddinovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Boboyev Akmal Choriyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Ergashxojayeva Shaxnoza Djasurovna
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, professor
Saidaxmedova Nodira Ilxomovna
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, professor
Muxsinov Bekzod Toxirovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Shakarov Qulmat Ashirovich
Renessans ta'lim universiteti,dotsent.
Jumaeva Zulfiya Qayumovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Norova Salomat Yusupovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Avezova Shaxnoza Maxmudjonovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Jalilov Jamshid G‘anijonovich
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, dotsent
Xasanova Gulruh Djumanazarovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.

PEDAGOGIKA FANLARI/ PEDAGOGICAL SCIENCES / ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Siddiqova Sadoqat G‘afforovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Zoyirov Erkin Xalilovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, DSc, professor
Gaffarov Feruz Hasanovich
Puchon Universiteti, *professor*
Ruziyev Davron Yuldashevich
Buxoro Davlat Universiteti, professor
Muradova Firuza Rashidovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Yunusova Gulandon Samiyevna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
To‘xtayeva Zebo Sharifovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Navro‘zova Gulchixra Nigmatovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Uzoqova Laylo Polvonovna
Buxoro muhandislik – texnologiya instituti, dotsent.
To‘raqulova Marjona Qiyom qizi
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Muradova Zarina Rashidovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Murodov Sanjar Aslonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Shodiyev Jahongir Jo‘raqulovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent
Gaffarov Laziz Hasanovich
Buxoro muhandislik – texnologiya instituti, dotsent.

Tahririyat a’zolarning to‘liq ro‘yxati jurnalning www.devos.uz saytida keltirilgan.

Tahririyat hay’ati a’zolarining tarkibini o‘zgartirish hamda qo‘shimcha kiritish yoki tahririyat a’zoligidan chiqarish bosh muharrir tomonidan amalga oshiriladi.

ISSN 3030-3907

Development of science ilmiy jurnali 2024 yil 15 aprel kuni №256445 sonli guvohnoma bilan Davlat ro‘yxatidan o‘tgan.

To‘plam elektron ko‘rinishda (pdf formatida) mualliflarga taqdim etiladi. To‘plamga kiritiladigan maqolalarning mazmuni, ulardagi statistik ma’lumotlar va me’yoriy hujjatlarning to‘g‘riligiga hamda har qanday fikr - mulohazalarga mualliflarning o‘zlari mas’ul hisoblanadilar. Talablarga javob bermaydigan maqolalar to‘plamga kiritilmaydi. Tashkiliy qo‘mita maqola matnini qisqartirish, qisman tuzatish kiritish, seksiyalarga joylashtirish huquqiga ega.

ISSN 3030-3907

MAKTABGACHA TA’LIM TIZIMIDA OTA-ONALAR BILAN INTERFAOL HAMKORLIKNI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY TAJRIBASI

Ganiyeva Vaziraxon Yusufovna
Qo‘qon davlat universiteti doktoranti

Annotatsiya. Mazkur maqolada maktabgacha ta’lim tizimida ota-onalar bilan interfaol hamkorlikni rivojlantirishning pedagogik ahamiyati hamda xorijiy davlatlar tajribasi tahlil qilingan. Tadqiqot davomida Finlyandiya, Yaponiya, Janubiy Koreya va Singapur davlatlarida maktabgacha ta’lim tashkilotlari hamda ota-onalar o‘rtasidagi hamkorlik mexanizmlari o‘rganildi. Interfaol hamkorlikning zamonaviy shakllari, jumladan, raqamli platformalar, treninglar, ota-onalar klublari va individual pedagogik maslahatlarning samaradorligi yoritildi. Shuningdek, xorij tajribasi asosida O‘zbekiston maktabgacha ta’lim tizimida qo‘llash mumkin bo‘lgan tavsiyalar ishlab chiqildi.

Kalit so‘zlar: maktabgacha ta’lim, ota-onalar bilan hamkorlik, interfaol metodlar, xorij tajribasi, pedagogik jarayon, ta’lim sifati, oilaviy tarbiya, innovatsion yondashuv.

Аннотация. В данной статье проанализированы педагогическое значение развития интерактивного сотрудничества с родителями в системе дошкольного образования, а также опыт зарубежных стран. В ходе исследования были изучены механизмы взаимодействия между организациями дошкольного образования и родителями в Финляндии, Японии, Южной Корее и Сингапуре. Освещены современные формы интерактивного сотрудничества, в частности эффективность цифровых платформ, тренингов, родительских клубов и индивидуальных педагогических консультаций. Кроме того, на основе зарубежного опыта разработаны рекомендации, которые могут быть применены в системе дошкольного образования Узбекистана.

Ключевые слова: дошкольное образование, сотрудничество с родителями, интерактивные методы, зарубежный опыт, педагогический процесс, качество образования, семейное воспитание, инновационный подход.

Abstract. This article analyzes the pedagogical significance of developing interactive cooperation with parents in the preschool education system and examines the experience of foreign countries in this field. During the research, the mechanisms of cooperation between preschool educational institutions and parents in Finland, Japan, South Korea, and Singapore were studied. Modern forms of interactive collaboration, including digital platforms, training programs, parent clubs, and individual pedagogical consultations, were highlighted in terms of their effectiveness. Furthermore, based on foreign experience,

recommendations for improving parent–preschool cooperation in the preschool education system of Uzbekistan were developed.

Keywords: preschool education, parent cooperation, interactive methods, foreign experience, pedagogical process, quality of education, family upbringing, innovative approach.

KIRISH.

Bugungi kunda maktabgacha ta’lim tizimini takomillashtirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Bolaning ilk rivojlanish bosqichida ta’lim tashkiloti va oilaning o‘zaro hamkorligi uning intellektual, ijtimoiy hamda ma’naviy rivojlanishida muhim omil bo‘lib xizmat qiladi. Ayniqsa, ota-onalar bilan interfaol hamkorlikni yo‘lga qo‘yish ta’lim sifati va pedagogik jarayon samaradorligini oshirishda katta ahamiyat kasb etadi.

Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, maktabgacha ta’lim tashkilotlarida ota-onalarni pedagogik jarayonning faol subyekti sifatida jalb qilish bolalarning rivojlanish ko‘rsatkichlarini sezilarli darajada yaxshilaydi. Shu sababli xorij tajribasini o‘rganish va milliy tizimga moslashtirish dolzarb masala hisoblanadi.

Mazkur maqolaning maqsadi maktabgacha ta’lim tizimida ota-onalar bilan interfaol hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha xorijiy tajribalarni tahlil qilish hamda ularni milliy amaliyotga tatbiq etish imkoniyatlarini aniqlashdan iborat.

TADQIQOT METODOLOGIYASI. Mazkur tadqiqotda maktabgacha ta’lim tizimida ota-onalar bilan interfaol hamkorlikni rivojlantirishning xorijiy tajribalarini o‘rganish hamda ularni milliy pedagogik amaliyot bilan qiyosiy tahlil qilish maqsadida kompleks metodologik yondashuvdan foydalanildi. Tadqiqot jarayoni sifat va mazmun jihatidan bir-birini to‘ldiruvchi nazariy hamda empirik metodlarga asoslandi.

Tadqiqotning nazariy asosini maktabgacha pedagogika, oilaviy tarbiya, pedagogik kommunikatsiya va innovatsion ta’lim texnologiyalariga oid ilmiy manbalar tashkil etdi. Xususan, UNESCO, UNICEF, OECD kabi xalqaro tashkilotlarning maktabgacha ta’limga oid hisobotlari, Finlyandiya, Yaponiya, Janubiy Koreya hamda Singapur davlatlarining maktabgacha ta’lim siyosati bo‘yicha ilmiy maqolalar, me’yoriy hujjatlar va statistik ma’lumotlari tahlil qilindi.

Tadqiqot davomida quyidagi metodlardan foydalanildi: Ilmiy-pedagogik adabiyotlarni tahlil qilish metodi. Mazkur metod orqali maktabgacha ta’lim tizimida ota-onalar bilan hamkorlikning nazariy asoslari o‘rganildi. O‘zbekiston va xorij olimlarining ilmiy ishlari, dissertatsiyalari, monografiyalari hamda ilmiy jurnallardagi maqolalari tahlil qilinib, interfaol hamkorlikning pedagogik mohiyati aniqlandi. Shuningdek, “oila–bog‘cha–jamiyat” hamkorligi modeli

ISSN 3030-3907

hamda uning bolalar rivojlanishiga ta’siri bo‘yicha mavjud ilmiy qarashlar umumlashtirildi.

Qiyosiy-tahliliy metod. Qiyosiy tahlil asosida Finlyandiya, Yaponiya, Janubiy Koreya va Singapur maktabgacha ta’lim tizimlaridagi ota-onalar bilan hamkorlik shakllari o‘zaro solishtirildi. Tahlil jarayonida quyidagi mezonlarga alohida e’tibor qaratildi: ota-onalarni pedagogik jarayonga jalb qilish darajasi; pedagog va ota-onalar o‘rtasidagi kommunikatsiya vositalari; raqamli texnologiyalardan foydalanish holati; oilaviy pedagogik maslahat tizimi; ota-onalar uchun seminar va treninglar tashkil etilishi; bolalarning rivojlanishini monitoring qilish mexanizmlari.

Masalan, Finlyandiyada “individual rivojlanish rejasi” asosida ota-onalar bilan hamkorlik olib borilishi, Janubiy Koreyada esa mobil ilovalar va elektron platformalar orqali kundalik aloqa tizimi yo‘lga qo‘yilgani tahlil qilindi. Singapur tajribasida ota-onalar uchun pedagogik treninglarning muntazam tashkil etilishi, Yaponiyada esa jamoaviy tarbiyaviy tadbirlarning ustuvorligi o‘rganildi.

Kuzatish metodi. Tadqiqot jarayonida maktabgacha ta’lim tashkilotlarida ota-onalar bilan olib borilayotgan amaliy hamkorlik shakllari kuzatildi. Kuzatish davomida ota-onalar yig‘ilishlari, ochiq mashg‘ulotlar, pedagogik suhbatlar, interfaol treninglar hamda bolalarning oilaviy faoliyatga jalb etilish jarayonlari tahlil qilindi. Mazkur metod orqali ota-onalarning pedagogik jarayondagi ishtirok darajasi va motivatsion omillari aniqlandi.

Umumlashtirish metodi. Tadqiqot natijalari umumlashtirilib, xorijiy tajribalarning eng samarali jihatlari ajratib olindi. Olingan ma’lumotlar asosida O‘zbekiston maktabgacha ta’lim tizimida qo‘llash mumkin bo‘lgan metodik tavsiyalar ishlab chiqildi. Jumladan: ota-onalar bilan elektron hamkorlik platformalarini yaratish; “ota-onalar universiteti” modelini joriy etish; oilaviy pedagogik konsultatsiyalarni rivojlantirish; interfaol seminar-treninglarni tizimli tashkil etish kabi yo‘nalishlar tavsiya etildi.

Tadqiqotning empirik bazasini xalqaro tashkilotlar hisobotlari, xorijiy ilmiy maqolalar, maktabgacha ta’lim tashkilotlari faoliyatiga oid statistik ma’lumotlar hamda zamonaviy pedagogik tajribalar tashkil etdi. Tadqiqot davomida 30 dan ortiq ilmiy manba, jumladan, OECD’ning “Starting Strong”, UNESCO‘ning “Early Childhood Care and Education” hisobotlari hamda Janubiy Koreya va Finlyandiya maktabgacha ta’lim tizimiga oid ilmiy maqolalar tahlil qilindi.

Mazkur metodologik yondashuv tadqiqot mavzusini har tomonlama o‘rganish, xorijiy tajribalarni chuqur tahlil qilish hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqish imkonini berdi.

ISSN 3030-3907

NATIJALAR. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, rivojlangan davlatlarda maktabgacha ta’lim tizimida ota-onalar bilan interfaol hamkorlikni tashkil etish pedagogik jarayonning muhim tarkibiy qismi sifatida qaraladi. Tahlil qilingan mamlakatlarda ota-onalar faqatgina kuzatuvchi emas, balki ta’lim-tarbiya jarayonining faol ishtirokchisi sifatida jalb etiladi. Ayniqsa, pedagog va oila o‘rtasidagi muntazam kommunikatsiya, raqamli texnologiyalar, treninglar hamda individual yondashuv asosida tashkil etilgan hamkorlik bolalarning har tomonlama rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatishi aniqlandi.

Finlyandiya tajribasi. Finlyandiya maktabgacha ta’lim tizimi dunyodagi eng ilg‘or va insonparvar ta’lim modellaridan biri hisoblanadi. Ushbu mamlakatda ota-onalar pedagogik jarayonning teng huquqli hamkori sifatida e’tirof etiladi. Har bir bola uchun “Individual rivojlanish rejasi” (Individual Learning Plan) ishlab chiqiladi va bu jarayonda ota-onalarning fikri alohida ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot davomida aniqlanishicha, Finlyandiya maktabgacha ta’lim tashkilotlarida:

- pedagoglar va ota-onalar o‘rtasida haftalik elektron muloqot olib boriladi;
- bolaning rivojlanish xaritasi muntazam yangilanadi;
- ota-onalar bolalarning qiziqishlari, psixologik holati va qobiliyatlari haqida pedagoglarga ma’lumot beradi;
- pedagoglar esa bolaning bog‘chadagi faolligi bo‘yicha tavsiyalar taqdim etadi.

Shuningdek, “yumshoq adaptatsiya” modeli asosida ota-onalar bolaning dastlabki kunlarida bog‘cha faoliyatida birgalikda qatnashadi. Bu esa bolalarning yangi muhitga tez moslashishiga yordam beradi.

Finlyandiya tajribasining muhim jihatlaridan biri — pedagogik jarayonda ishonch va ochiq muloqot muhitining shakllanganligidir. Natijada:

- bolalarda emotsional barqarorlik kuchayadi;
- mustaqil fikrlash ko‘nikmalari rivojlanadi;
- ota-onalarning ta’limga nisbatan mas’uliyati ortadi.

Yaponiya tajribasi. Yaponiya maktabgacha ta’lim tizimida “oila va bog‘cha hamkorligi” konsepsiyasi muhim pedagogik tamoyil hisoblanadi. Tadqiqot natijalariga ko‘ra, yapon bog‘chalarida ota-onalar bolalarning kundalik tarbiyaviy faoliyatiga faol jalb qilinadi.

Xususan:

- ota-onalar bilan “ochiq eshik kunlari” tashkil etiladi;
- oilaviy sport musobaqalari va milliy bayramlar birgalikda o‘tkaziladi;
- bolalar va ota-onalar ishtirokida ekologik loyihalar amalga oshiriladi;
- “birgalikdagi mehnat faoliyati” orqali bolalarda jamoaviylik tarbiyalanadi.

ISSN 3030-3907

Yaponiyada tarbiya jarayonida intizom, jamoaga moslashish va o‘zaro hurmat alohida o‘rin tutadi. Shu sababli ota-onalar ham pedagogik talablarni uy sharoitida davom ettiradi.

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, Yaponiyada ota-onalar bilan hamkorlik:

- bolalarda ijtimoiy mas’uliyat hissini rivojlantiradi;
- jamoada ishlash ko‘nikmalarini shakllantiradi;
- milliy qadriyatlarga hurmatni kuchaytiradi;
- oilaviy tarbiya va institutsional tarbiya uyg‘unligini ta’minlaydi.

Janubiy Koreya tajribasi. Janubiy Koreyada maktabgacha ta’lim tizimi yuqori darajada raqamlashtirilganligi bilan ajralib turadi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, ota-onalar bilan interfaol hamkorlik asosan elektron platformalar va mobil ilovalar orqali amalga oshiriladi.

Ko‘pgina maktabgacha ta’lim tashkilotlarida:

- bolaning kunlik faoliyati mobil ilova orqali ota-onalarga yuboriladi;
- ovqatlanish, uyqu va sog‘liq holati haqida elektron hisobot beriladi;
- bolaning ijodiy ishlari va mashg‘ulotlardagi faolligi fotosurat va videolar orqali namoyish etiladi;
- ota-onalar pedagoglarga onlayn tarzda murojaat qilish imkoniyatiga ega bo‘ladi.

Shuningdek, Janubiy Koreyada “aqlli bog‘cha” modeli keng rivojlangan bo‘lib, bunda raqamli texnologiyalar orqali pedagogik monitoring olib boriladi.

Tahlil natijalari shuni ko‘rsatdiki:

- raqamli aloqa ota-onalarning pedagogik jarayonga qiziqishini oshiradi;
- pedagog va oila o‘rtasidagi aloqa tezkorligini ta’minlaydi;
- bolalarning rivojlanishini muntazam nazorat qilish imkonini beradi;
- ta’lim jarayonining ochiqligi va shaffofligini kuchaytiradi.

Singapur tajribasi. Singapur maktabgacha ta’lim tizimida ota-onalarning pedagogik savodxonligini oshirish ustuvor yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, maktabgacha ta’lim tashkilotlarida ota-onalar uchun muntazam seminar, trening va mahorat darslari tashkil etiladi.

Mazkur treninglarda: bolalar psixologiyasi; ijobiy tarbiya metodlari; nutq rivojlantirish usullari; raqamli xavfsizlik; sog‘lom turmush tarzi; STEAM elementlari asosida uy sharoitida rivojlantiruvchi faoliyat tashkil etish bo‘yicha tavsiyalar beriladi.

Bundan tashqari, Singapurda “Family Support Program” dasturi asosida ota-onalarga individual pedagogik va psixologik konsultatsiyalar ham ko‘rsatiladi.

Natijalar shuni ko‘rsatdiki: ota-onalarning pedagogik kompetensiyasi oshadi; oilaviy muhitdagi tarbiya sifati yaxshilanadi; bolalarning nutqiy va ijodiy

ISSN 3030-3907

rivojlanishi tezlashadi; pedagog va ota-onalar o‘rtasida samarali hamkorlik muhiti shakllanadi.

Tadqiqot yakunida xorijiy tajribalar asosida ota-onalar bilan interfaol hamkorlikning quyidagi samarali mexanizmlari aniqlandi: muntazam pedagogik muloqot; raqamli texnologiyalar asosidagi hamkorlik; ota-onalar uchun trening va seminarlar; individual rivojlanish monitoringi; oilaviy loyihalar va amaliy tadbirlar; pedagogik maslahat va konsultatsiyalar tizimi.

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, interfaol hamkorlikning samarali tashkil etilishi: bolalarning ijtimoiy moslashuvini yaxshilaydi; emotsional barqarorlikni shakllantiradi; pedagogik jarayon samaradorligini oshiradi; ota-onalarning ta’lim jarayonidagi mas’uliyatini kuchaytiradi; bolalarda mustaqillik va kommunikativ ko‘nikmalarni rivojlantiradi; ta’lim tashkiloti va oila o‘rtasidagi ishonchni mustahkamlaydi; oilaviy tarbiya va institutsional ta’lim uyg‘unligini ta’minlaydi.

Shu bilan birga, tadqiqot natijalari xorijiy tajribalarni milliy maktabgacha ta’lim tizimiga moslashtirish orqali ta’lim sifatini yanada oshirish imkoniyati mavjudligini ko‘rsatdi.

Muhokama. Maktabgacha ta’lim tizimida ota-onalar bilan hamkorlikni rivojlantirish bugungi globallashuv sharoitida muhim pedagogik ehtiyojga aylanmoqda. Xorijiy tajribalar shuni ko‘rsatadiki, interfaol hamkorlikning muvaffaqiyati pedagoglarning kommunikativ kompetensiyasi hamda innovatsion texnologiyalarni qo‘llash darajasiga bog‘liq.

O‘zbekiston maktabgacha ta’lim tizimida ham ota-onalar bilan hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha qator ishlar amalga oshirilmoqda. Biroq ayrim hududlarda ota-onalarning pedagogik jarayondagi faolligi yetarli emasligi kuzatiladi. Shu sababli xorij tajribasi asosida: raqamli aloqa platformalarini keng joriy etish; ota-onalar universitetlarini tashkil etish; interfaol seminar-treninglarni ko‘paytirish; oilaviy pedagogika bo‘yicha maslahat xizmatlarini rivojlantirish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta’lim tizimida ota-onalar bilan interfaol hamkorlikni rivojlantirish ta’lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biridir. Xorijiy davlatlar tajribasi ota-onalarni pedagogik jarayonning faol ishtirokchisiga aylantirish bolalarning har tomonlama rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatishini tasdiqlaydi. Shu bois O‘zbekiston maktabgacha ta’lim tizimida ham zamonaviy interfaol hamkorlik shakllarini joriy etish, pedagoglarning innovatsion faoliyatini qo‘llab-quvvatlash hamda ota-onalarning pedagogik madaniyatini oshirish zarur hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasining “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2019.

ISSN 3030-3907

2. UNESCO. *Early Childhood Care and Education Global Report*. – Paris: UNESCO Publishing, 2022.
3. OECD. *Starting Strong: Early Childhood Education and Care*. – Paris: OECD Publishing, 2021.
4. UNICEF. *Early Childhood Development Annual Report*. – New York, 2021.
5. Qodirova F.R. *Maktabgacha pedagogika*. – Toshkent: Tafakkur, 2020.
6. Ishmuhamedov R., Abduqodirov A. *Innovatsion pedagogik texnologiyalar*. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
7. Hasanboyeva O.U. *Oilaviy pedagogika asoslari*. – Toshkent: O‘qituvchi, 2021.
8. Sahlberg P. *Finnish Early Childhood Education and Care*. – Helsinki: Finnish Ministry of Education, 2020.
9. Kim J. Parent Involvement in Early Childhood Education in South Korea // *International Journal of Education*. – 2021. – Vol. 13. – №4. – P. 45–53.
10. Yamamoto Y. Family and Preschool Collaboration in Japan // *Asian Education Studies*. – Tokyo, 2020. – P. 33–41.
11. Tan C. Early Childhood Education and Parent Partnership in Singapore // *International Review of Education*. – Singapore, 2021. – Vol. 67. – №2. – P. 118–126.
12. Bronfenbrenner U. *The Ecology of Human Development*. – Harvard University Press, 1979.
13. Epstein J.L. *School, Family and Community Partnerships*. – New York: Routledge, 2018.
14. Karimova V.M. *Oila psixologiyasi*. – Toshkent: Fan, 2019.
15. European Commission. *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe*. – Brussels, 2022.
16. OECD Education Working Papers. *Family Engagement in Early Childhood Education*. – Paris, 2023.

ISSN 3030-3907